

Koncert for mellemlinjet

Kære lærere

Om lidt skal I til koncert med jeres elever.

Koncerten, eleverne skal høre, handler om musikhistorien – i korte træk.

Koncerten kan stå for sig selv. Den er ikke afhængig af forudgående kendskab til musikken eller komponisterne. Men vi anbefaler altid, at eleverne som minimum har hørt lidt af musikken, før de kommer til koncert.

Elevmateriale

Vi har udarbejdet et elevhæfte, hvor vi gennemgår nogle af koncertens komponister og den musik, de har skrevet. Eleverne kan enten læse materialet i klassen eller tage det med hjem og få det læst op.

Materiale om orkester

Ved koncerten får eleverne yderligere materiale om orkestret og dirigenten. Materialet indeholder også med link til levende billeder.

Ekstra Materiale til 6. klasserne.

Til 6. klasserne er der et supplerende materiale om musikhistorien. Materialet er en anelse udfordrende rent læringsmæssigt. Men vi er fortrøstningsfulde i forhold til, at eleverne kan følge med – med lidt hjælp fra læreren. Eleverne får det supplerende materiale ved koncerten.

Musikken til koncerten.

Vi har sendt musikken som en lydfil. Så kan eleverne høre musikken, inden de skal til koncert.

Hvis teknikken skulle drille, sender I en mail til musikariet@dr.dk. Så sender vi med det samme en CD med musikken til jer – hvis I oplyser jeres adresse.

Lærervejledning

I dette materiale til lærerne uddyber vi elevmaterialet og kommer med anbefalinger til tekstløs undervisning.

Vi håber, I kan bruge materialet og glæder os til at se jer i Koncertsalen.

Dorte Bennike

Projektleder Ind til Musikken
DR Musikariet

Leif Lønsmann

Titel, DR Koncerthuset

Lærervejledning

Johann Sebastian Bach. **Disney's Fantasia - Toccata og fuga d-mol**

Skulle I få lyst til at høre mere Bach efter at have hørt Orkestersuite nr. 1, er der her et youtube-link til Johann Sebastian Bachs Toccata og Fuga i d-mol, som den optræder i Disney's Fantasia
<https://www.youtube.com/watch?v=z4MQ7GzE6HY>

Wolfgang Amadeus Mozart. **Figaros bryllup – bukserolle.**

Når I har hørt Ouverturen færdig, hvad så med at tage en af de mest elskede arier fra operaen?

Figuren Cherubino er en bukserolle; en kvindelig sanger synger en mandlig figur. Eller som der står i elevmaterialet: en omvendt Conchita ...

Her er en af Cherubinos arier, Voi che sapete:
<https://www.youtube.com/watch?v=wOTJOlPEuHI>
Arien er tekstet på engelsk.

Wolfgang Amadeus Mozart **Om Mozart: Amadeus – film**

Vi kan varmt anbefale at bruge et par timer på at se filmen Amadeus af Milos Forman. Også selvom den varer et par timer.. (man kunne jo overveje at se den i bussen på vej til koncert..).

Filmen er ikke 100 % historisk korrekt, hvad angår Mozarts død; det var IKKE komponisten Salieri, der bestilte det requiem, som (påstår filmen) skubbede Mozart i døden. Men se den alligevel, hvis I har mulighed for det.

Snak om vidunderbørn og talent.

Mozart er det unikke vidunderbarn. Vi tænker, der kan ligge en fin snak med eleverne om fænomenet Talent og Vidunderbørn. Indlysende er det også at tale om arv og miljø: Er vidunderbørnenes ekstreme talent udelukkende en gave fra højere magter (biologi eller Gud)?

Eller er det forældre, der har pacet dem og motiveret deres særlige talent?

Hvad med nutidens vidunderbørn som Michael Jackson: Havde han nogensinde et normalt liv? Hvordan prægede det hans liv, at han var verdensberømt allerede som barn?

Afsavn

Der vil sikkert være et par elite- sportsudøvere i klassen. De kender om nogen til det at skulle bruge meget tid på noget, man vil være dygtig til – og de afsavn, det medfører.

Hvad betyder det for ens tilværelse, når man skal træne meget? Er der afsavn? Er der fordele?

Talent

Hvad vil det sige at have talent?

Er der elever i klassen med et særligt talent? For eksempel stor/nørdet interesse for film, computerspil eller dinosaurer?

Og er det fordi, man har talent, at man dyrker en ting meget? Eller er det det hårde slid, der skaber talentet?

Piotr Tjaikovskij **Balletten Svanesøen.**

Balletten Svanesøen med musik af Tjaikovskij er en af de helt store balletklassikere. Vi har valgt et af de mest kendte stykker fra balletten: Musikken til åbningsscenen i anden akt.

Vi kunne tænke os, at følgende kunne være interessant at tale om, når I har høret musikken med eleverne:

Stemningen i musikken:

Hvilken stemning har musikken?
Er den trist, glad, dramatisk?

Hvad bruger komponisten til at fortælle historien?
Prøv at lade eleverne lytte ind i musikken og fange de forskellige elementer, komponisten bruger for at fortælle historien. Hvis man lytter godt efter, vil man blandt andet kunne høre:

- Oboens tema (svanen). Den spinkle obo, der viser både Svanepriksessens skønhed og skrøbelighed.
- Harpen, der lyder som søen og det strømmende vand, svanen svømmer i.
- Messingblæserne, der viser dramatikken. Det er jo en ulykkelig historie, der slutter grumt.
- De dybe instrumenter til sidst, der viser, at der er ondskab med i spillet – jævnfør den onde troldmand.

Hvis det var filmmusik, hvad ville der så ske i filmen, mens musikken spiller?

Youtube klip

Mange af eleverne vil sikkert kende musikken og historien til Svanesøen. Det skyldes, at det er en af de mest populære Barbie animationsfilm fra Universal Pictures (om end Barbie fans nok er lykkeligt uvidende om den sørgelige slutning i originalversionen af balletten).

MEN det er jo en ballet, og endda en af de mest kendte i verden. Så hvad kan være mere oplagt end at gå på opdagelse i Youtube's skatkiste af fine optagelser af balletten.

Svanesøen finale - Youtube

Det bliver nok lidt hårdt for eleverne at se hele balletten, så her er det sted i balletten, de skal høre på koncerten. Vi har fundet to forskellige versioner.

Videolink: - Svanesøen :

https://www.youtube.com/watch?v=3P_5pjHee5I

<https://www.youtube.com/watch?v=tx24IOX6qP4>

Pas des Deux - Youtube

Skulle I have lyst til at se lidt mere fra balletten, kan vore balletkolleger fra Det Kongelige Teater varmt anbefale denne udgave af Pas de Deux'en i Svanesøen:
https://www.youtube.com/watch?v=ZLZKe_7SUws
Black Swan – film

For de helt store i 6., snart 7. klasse, kan I overveje at se filmen Black Swan af Darren Aronofsky. En meget flot film, som helt sikkert vil skærpe elevernes appetit på både ballet og Tjaikovskij. (Advarsel: den er så absolut ikke for meget sarte elever)

Carl Nielsen

Hvilken musik betyder noget for os?
Hvilken musik er vigtig i vores familie, i vores kultur?

Carl Niensens barndom og hans musikalske rødder i den danske folkemusik sætter sit tydelige præg på hans musik. Ligeledes sangene, han voksede op med som lille: det sangbare er et stærkt element i Nielsen musik. Læg dertil de hundredvis af sange, han selv har skrevet.

Vi tænker, det kan være spændende at tale med eleverne om, hvilken musik, der betyder noget - både for en selv og for ens familie.

Er der musik, der betyder noget særligt?

Det kunne være julesalmer, musik fra andre lande (for eksempel hvis ens familie er fra et andet land end Danmark) musik, ens forældre altid hører, eller sange man kan huske, fra man var lille.

Carl Nielsen som dansk komponist – danskheden i hans musik. Kan man høre, hvorfra i verden musik kommer?

Meget af Niensens musik forbinder vi med dansk musik og en særlig dansk tone. Det kan selvfølgelig være, fordi de fleste af os er vokset op med Carl Niensens sange, at vi forbinder Carl Niensens musik med noget dansk.

Det kunne være, at det er den folkemusik, han bringer ind i musikken, vi ubevidst hører som dansk tone? Men det kan jo også være, at der er noget særligt dansk i det hele taget..?

Vi tænker, det kan være interessant at drøfte med klassen, om man kan høre, hvor i verden musik kommer fra, også når det ikke er folkemusik.

Kan man for eksempel høre, hvor de forskellige sange i Eurovision Song Contest (Internationale Melodi Grand Prix) er fra, hvis man ikke ved det?

Vi er sikre på, mange af eleverne kan komme med begavede bud.

Om Carl Nielsen – her kan I gå på opdagelse, og høre musikken.

Copenhagen Phil / Sjællands Symfoniorkester har et rigtig fint site til børn om musik.

Her kan der også læses om Nielsen:
http://www.musikpaatvaers.dk/carl_niensen_liv#københavn

Carl Nielsen Museet

Hvad kunne være mere oplagt end at gå på opdagelse i Carl Nielsen Museets materiale om Carl Nielsen.

Der er generel information på museets site:
<http://museum.odense.dk/museer/carl-nielsen-museet>

Og et fint undervisningsmateriale her:
<http://museum.odense.dk/boern-unge/boern-unge/undervisning/carl-nielsen>

Film om Carl Nielsen

For de større elever, kan I overveje om I skal se Erik Clausens film om Carl Nielsen, Min Fynske Barndom bygget på Carl Niensens egne erindringer af samme navn.

Filmen kan fremskaffes via Det Danske Filminstitut:
<http://www.dfi.dk/filmhuset/Videoteket.aspx>

Om Sinfonia Espansiva

Her er hele Sinfonia Espansiva med DR SymfoniOrkestret. Sidste sats finder I på 28:05
<https://www.youtube.com/watch?v=WKQ-y1QLQ5M>

Igor Stravinskij Sacre Du Printemps

Stravinskij's Sacre du Printemps plejer at være meget populær hos eleverne.

Her er Sacre du Printemps opført med den oprindelige koreografi. Se de første syv minutter af den sammen med eleverne.
<https://www.youtube.com/watch?v=BryIQ9QpXwI>